

PROGRAMUL NAȚIONAL
de ocupare a forței de muncă al A.N.O.F.M.
pentru anul 2021

Pentru realizarea obiectivelor sale, subscrise obiectivelor Ministerului Muncii și Protecției Sociale din domeniul ocupării, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANO FM) întocmește, anual, Programul național de ocupare a forței de muncă având în vedere atribuțiile specifice domeniului său de activitate conform legislației în vigoare - art. 6, alin. (1), lit. b) din Legea nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Unul dintre obiectivele strategice ale MMPS¹ este creșterea ocupării de calitate, în condiții de sustenabilitate, astfel încât, până la sfârșitul anului 2027, rata de ocupare a populației 20-64 ani să fie de 75%.

Pentru aceasta, ANO FM, ca serviciu public de ocupare, va asigura un mix de măsuri de stimulare a ocupării, sprijinind atât angajatorii cât și persoanele aflate în căutare de loc de muncă. ANO FM își concentrează acțiunile pe activarea și încurajarea ocupării persoanelor dezavantajate pe piața muncii și furnizarea de servicii de ocupare celor aflați în căutarea unui loc de muncă, adaptate nevoilor, fără a face rabat de la principiul accesului nediscriminatoriu la serviciile și măsurile legale aplicabile, conform art. 4 din Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

ANO FM asigură, totodată, susținerea financiară a șomerilor pentru o perioadă limitată, în condițiile legii, prin acordarea indemnizației de șomaj, dar și prin încurajarea ocupării unui loc de muncă înainte de expirarea plății indemnizației de șomaj.

Măsurile de stimulare a mobilității geografice, programele de formare profesională, inclusiv ucenicia la locul de muncă, urmăresc armonizarea cererii și ofertei de forță de muncă și scurtarea perioadei de șomaj.

Rata medie a șomajului înregistrat de ANO FM, în anul 2020, a fost de 3,12%, iar numărul mediu de șomeri înregistrați la ANO FM a fost de 271.428 persoane, în timp ce numărul mediu

¹ Planul Strategic Instituțional al Ministerului Muncii și Protecției Sociale -actualizare 2018 -
http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/MMJS/Minister/11_09_2018_PSI_actualizat2018_aprobat.pdf

al șomerilor indemnizați a fost de 80.841 persoane (29,59% din media numărului total de șomeri) .

În anul 2020, 516.833 de persoane au beneficiat de servicii specializate de ocupare (informare, consiliere profesională, profilare, mediere, formare profesională sau cuprinderea în măsuri de stimulare) și au fost ocupate 235.932 de persoane.

Demersul de elaborare a programului de ocupare pentru anul 2021 s-a desfășurat pe fondul pandemiei generate de noul coronavirus SARS - Cov-2, cu impact negativ asupra activităților economice, respectiv a pieței muncii de la nivel național. Dat fiind faptul că impactul micro și macroeconomic pe termen mediu și lung este încă dificil de evaluat, demersul de elaborare a programului s-a realizat în condiții fără precedent.

În acest context, în procesul de elaborare a programului pentru anul 2021 s-au avut în vedere cu precădere măsurile prevăzute de legislația în vigoare care să sprijine încadrarea persoanelor din categoriile cu acces mai greu pe piața muncii, precum: tinerii NEET, șomerii neindemnizați, șomerii de lungă durată, șomerii cu vârsta peste 45 de ani sau unici susținători ai familiilor monoparentale.

Pentru anul 2021, proiectarea programului național de ocupare a avut la bază obiectivele Programului de Guvernare, precum și obiectivele strategice ale Uniunii Europene în materie de ocupare în perspectiva Europa 2020, precum și proiectele de strategii naționale cu impact asupra activității ANOFM.

Principiul care a stat la baza elaborării programului este accesul egal al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă la servicii de ocupare și măsuri de stimulare a ocupării fără nici un fel de discriminare. Astfel, măsurile care se adresează persoanelor aparținând unor categorii dezavantajate pe piața muncii, prevăzute de legislația în materie, nu constituie discriminare.

Principalele obiective generale ale Programului de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021 sunt:

- a) Creșterea șanselor de ocupare și valorificarea competențelor profesionale ale persoanelor în căutarea unui loc de muncă pe piața internă a muncii;
- b) Prevenirea șomajului de lungă durată;
- c) Facilitarea tranziției de la șomaj la ocupare.
- d) Sprijinirea persoanelor aparținând unor categorii defavorizate pentru ocuparea în muncă;

Obiectivele specifice ale programului sunt, în principal:

- a) stimularea șomerilor în vederea ocupării unui loc de muncă cu accent pe ocuparea tinerilor și a adulților șomeri de lungă durată;
- b) orientarea șomerilor către ocupații și meserii solicitate pe piața muncii locală și sprijinul pentru participarea la programe de formare profesională corespunzătoare;
- c) asistarea și stimularea angajatorilor pentru ocuparea locurilor de muncă vacante prin încadrarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă, cu accent pe grupurile dezavantajate;

- d) încurajarea și stimularea mobilității forței de muncă pentru reducerea dezechilibrelor teritoriale din economia națională;
- e) sprijinirea absolvenților de învățământ superior pentru a dobândi experiență profesională prin efectuarea de stagii profesionale și, corespunzător, stimularea angajatorilor;
- f) identificarea nevoilor de forță de muncă ale angajatorilor prin colaborarea permanentă cu aceștia.

Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021 s-a elaborat pe baza propunerilor agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă și ale agenției municipiului București, propuneri fundamentate pe baza analizei situației economico - sociale înregistrate la nivel teritorial.

De asemenea, au fost luate în considerare evoluția rezultatelor aplicării planurilor și programelor în domeniul ocupării din ultimul an, nivelul de atractivitate a măsurilor de stimulare a ocupării, capacitatea limitată de previzionare a evoluției ulterioare a mediului economic, precum și alte elemente de fundamentare, cum sunt:

- nivelul și structura șomajului pe forme de indemnizare, pe medii rezidențiale, pe sexe, pe vârste, nivel de pregătire profesională, repartizarea teritorială a șomajului etc.;
- evoluția locurilor de muncă vacante declarate de angajatori, care a înregistrat o scădere în anul 2020 față de anul 2019 cu circa 44%;
- numărul de personal care lucrează în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă;
- Prognoza șomajului înregistrat pentru anul 2021 efectuată de Comisia Națională de Strategie și Prognoză²), care situează estimarea numărului de șomeri înregistrați la finele anului 2021 la 310 mii persoane;
- situația intrărilor în șomaj în anul 2020, pe cauze.

La fundamentarea programului s-au avut în vedere și țintele strategice din documentele programatice adoptate la nivel național, cu mențiunea că Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă este un actor important pe piața muncii, contribuind la atingerea acestora, dar nu unicul. Eficiența acțiunilor agenției este direct dependentă de indicatorii conjuncturali care reglează piața muncii. Situația economică și indicatorii care măsoară piața muncii vor fi puternic afectate de pandemie.

Actele normative care au stat la baza proiectării programului și definirii principalilor indicatori cantitativi sunt Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, și întregul pachet de norme și proceduri adoptate pentru aplicarea acesteia (inclusiv Planul Național de mobilitate aprobat prin H.G. nr. 903/2016), Legea nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților și Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului

² Sursa CNSP - Proiecția principalilor indicatori macroeconomici 2020 - 2024 - pentru proiectul de buget 2021 - prognoza de iarnă 2021- 18 ianuarie 2021, http://cnp.ro/user/repository/prognoze/Prognoza_iarna_proiect_buget_2021.pdf

pentru absolvenții de învățământ superior, precum și Legea Bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2021.

Măsurile prevăzute a se implementa prin **Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021** au în vedere ambele segmente ale pieței muncii și constau în:

- acordarea de servicii gratuite de mediere pe locurile de muncă vacante sau nou create prin furnizarea de informații despre acestea și punerea în legătură a persoanelor în căutarea unui loc de muncă cu angajatorii, întocmirea pentru fiecare persoană a unui plan individual de mediere;
- acordarea de servicii gratuite de informare și consiliere profesională persoanelor în căutarea unui loc de muncă, prin furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor, evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea orientării profesionale, dezvoltarea încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, precum și instruirea în metode și tehnici de căutare a unui loc de muncă, avându-se în vedere și stabilirea nivelului de ocupabilitate pentru aceste persoane;
- stimularea reîncadrării în muncă prin completarea veniturilor salariale pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea perioadei pentru care erau îndreptățiți să primească indemnizația de șomaj, dar și prin acordarea unei prime de activare pentru șomerii neindemnizați care se încadrează în muncă pentru o perioadă mai mare de 3 luni, cu scop de prevenire a șomajului de lungă durată;
- încurajarea absolvenților de învățământ de a se înregistra în evidențele agenției și a ocupa un loc de muncă prin acordarea unei prime de inserție;
- încurajarea și stimularea mobilității forței de muncă prin acordarea de prime de încadrare, instalare și relocare, după caz;
- organizarea și valorificarea cursurilor de formare profesională pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, urmărindu-se ca la absolvire rata de succes, respectiv încadrarea în muncă, să fie cât mai ridicată;
- acordarea gratuită de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri, în scopul creșterii gradului de ocupare prin înființarea propriei afaceri;
- acordarea de subvenții angajatorilor pentru încadrarea persoanelor aparținând unor categorii dezavantajate sau cu acces mai greu pe piața muncii: tineri NEET, șomeri de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă durată, persoane care mai au 5 ani până la îndeplinirea condițiilor de pensionare, absolvenți de învățământ și absolvenți cu dizabilități, corelată cu consiliere profesională adecvată în rândul tinerilor, persoanelor cu handicap;
- acordarea de acompaniament personalizat tinerilor cu risc de marginalizare socială prin încheierea de contracte de solidaritate și oferirea de servicii specifice, inclusiv prin acordarea de subvenții angajatorilor de inserție care încadrează persoane din această categorie;
- asigurarea tranziției absolvenților de învățământ superior de la sistemul de educație la piața muncii, pentru a consolida competențele și abilitățile profesionale în vederea adaptării

la cerințele practice și exigențele locului de muncă și pentru o mai rapidă integrare în muncă, precum și pentru dobândirea de experiență și vechime în muncă și, după caz, în specialitate, prin susținerea financiară la cererea angajatorilor a programelor de stagii profesionale.

- stimularea încadrării elevilor și studenților pe perioada vacanței.

Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021 a fost proiectat astfel încât măsurile aplicate să asigure o reprezentare echilibrată a tuturor categoriilor de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, punându-se accent pe măsurile de mediere, de informare și consiliere/orientare profesională, furnizarea de pachete personalizate de măsuri active de ocupare, consolidarea relațiilor cu partenerii sociali, inclusiv cu instituțiile publice centrale și locale.

Ținând cont de contextul crizei sanitare cu efecte asupra activităților economice, de evoluția numărului șomerilor înregistrați în evidențele ANOFM, de fluxurile intrărilor și ieșirilor din șomaj în ultimii ani, de evoluția locurilor de muncă vacante declarate de angajatori, de estimările Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză privind șomajul pentru anul 2021, agenția propune pentru anul 2021, cuprinderea în programe de măsuri active a cel puțin **488.145 de persoane**.

Totodată, cel puțin **354.500** de persoane vor fi cuprinse în servicii de mediere a muncii, iar **302.715** persoane vor beneficia de servicii de informare și consiliere profesională.

Menționăm că **242.050** persoane vor fi încadrate în muncă, ceea ce înseamnă aproximativ 50% dintre persoanele care vor fi cuprinse în servicii de ocupare (**488.145**).

Ca serviciu de bază al agenției, medierea muncii va avea o contribuție importantă la ocuparea persoanelor înregistrate, cu mențiunea că în cazul persoanelor care necesită intervenție specială, în funcție și de nivelul de ocupabilitate stabilit prin activitatea de profilare, conform legii, acest tip de serviciu va fi însoțit, la pachet, de alte servicii și măsuri de stimulare a ocupării, care se vor adresa atât persoanelor, cât și angajatorilor.

În anul 2021, **224.905 persoane**, circa 93 % din numărul de persoane propuse a fi ocupate prin programul de ocupare, vor fi încadrate ca urmare a acordării serviciilor de mediere a muncii³.

Din cele **242.050** de persoane estimate a fi ocupate în anul 2021, **59.510 persoane** vor fi încadrate ca urmare a aplicării celorlalte măsuri de stimulare a ocupării (subvenții acordate angajatorilor, prime de mobilitate, prime de activare, prime de inserție, servicii de consultanță pentru afaceri etc.), prevăzute atât în Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, cât și în Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare, precum și în Legea nr. 72/2007 privind stimularea încadrării în muncă a elevilor și studenților.

³ În numărul persoanelor ocupate ca urmare a acordării serviciilor de mediere a muncii se vor evidenția și cei care se vor ocupa în conformitate cu prevederile Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, cu modificările și completările ulterioare. Având componentă de formare profesională, programele de ucenicie sunt evidențiate în cadrul planului național de formare profesională. Monitorizarea programului de ocupare pentru anul 2021 va surprinde și rezultatele aplicării prevederilor Legii menționate, conform planului de formare profesională.

Numărul de persoane care urmează a fi ocupate și tipurile de măsuri prevăzute de Legea nr.76/2002, cu modificările și completările ulterioare, finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj și din FSE se prezintă astfel:

- **34.710** de persoane prin stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a anumitor categorii de persoane prin subvenționarea locurilor de muncă:
 - **23.870** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea persoanelor în vârstă de peste 45 de ani sau șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale;
 - **5.160** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea tinerilor NEET;
 - **4.450** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea absolvenților de învățământ;
 - **475** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea persoanelor care mai au 5 ani până la îndeplinirea condițiilor legale de pensionare,
 - **300** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor de lungă durată;
 - **250** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor de inserție pentru încadrarea tinerilor cu risc de marginalizare socială în baza contractelor de solidaritate,
 - **205** de persoane prin subvenții acordate angajatorilor pentru încadrarea persoanelor cu handicap.
- **5.990** persoane ca urmare a valorificării competențelor obținute la finalizarea cursurilor de formare profesională,
- **12.550** de persoane prin completarea veniturilor salariale pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea perioadei pentru care primesc indemnizație de șomaj,
- **6.265** de șomeri neindemnizați beneficiari de prima de activare;
- **2.360** de persoane prin acordarea primelor de mobilitate a forței de muncă,
- **1.350** absolvenți beneficiari de prima de inserție,
- **70** de persoane prin servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri.

Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021 vizează ocuparea unor persoane care au acces mai greu pe piața muncii, dintre care menționăm:

- **3.605** persoane de etnie romă;
- **312** persoane cu handicap;
- **115** tineri care se află sau provin din sistemul de protecție a copilului;
- **85** cetățeni străini;
- **30** persoane care au executat pedepse privative de libertate,
- **10** refugiați și beneficiari de alte forme de protecție internațională;

- **10 persoane repatriate.**

După tipul persoanei în căutare de loc de muncă, structura categoriilor de persoane ce vor fi ocupate prin program, a fost proiectată astfel încât să se asigure un echilibru. Din totalul celor **242.050** de persoane propuse a fi ocupate, **69,12 %** vor fi șomeri neindemnizați (**167.297 persoane**), **27,24 %** șomeri indemnizați (**65.943 persoane**), iar **3,64 %** alte persoane în căutarea unui loc de muncă aflate în evidența ANOFM (**8.810 persoane**).

De asemenea, programul prevede încadrarea în muncă a **4.614 de șomeri de lungă durată**, din care **1.149 sunt tineri sub 25 de ani**, iar **3.465 sunt șomeri de lungă durată adulți - cu vârsta de peste 25 de ani**.

Pentru anul 2021, în programul de ocupare s-a prevăzut încadrarea în muncă a **108.927 femei** (45,00 % din program) și **133.123 bărbați** (55,00 % din program).

Structura **pe categorii de vârste** a persoanelor prevăzute a fi ocupate este în concordanță cu structura numărului de șomeri înregistrați ⁴ și se prezintă astfel:

- **44.676 persoane sub 25 ani** (18,46 % din program), din care **29.366 tineri NEET**;
- **54.536 persoane între 25-35 ani** (22,53 % din program);
- **61.940 persoane între 35-45 ani** (25,59 % din program);
- **80.898 persoane peste 45 ani** (33,42 % din program), din care **23.590 persoane peste 55 ani**.

Structurat **pe mediile de proveniență (urban sau rural)**, programul prevede ocuparea a **137.620 persoane din mediul urban** (56,86 % din total program) și **104.430 persoane din mediul rural** (43,14 % din total program). Această structură este determinată și de numărul mai mare de oferte de angajare din mediul urban.

Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021 cuprinde și Programul de mobilitate a forței de muncă. Acesta prevede încadrarea a 2.360 persoane⁵, astfel:

- **1.245 persoane prin încadrarea într-o localitate la o distanță mai mare de 15 km de localitatea de domiciliu sau reședință (prima de încadrare);**
- **410 persoane prin încadrarea într-o altă localitate situată la o distanță mai mare de 50 km cu schimbarea domiciliului (prima de instalare);**
- **705 persoane prin acordarea primei de relocare.**

⁴ S-a avut în vedere și structura pe categorii de vârste a numărului de șomeri înregistrați pe parcursul anului 2020, care arată că în medie 11,38% din totalul șomerilor înregistrați sunt șomeri cu vârsta sub 25 de ani, iar 65,45% sunt cu vârsta de peste 40 de ani, structură influențată de pandemie, dar și măsurile de identificare a tinerilor NEET inactivi în vederea înregistrării în evidențe ca șomeri.

⁵ În proiectarea indicatorilor s-a avut în vedere faptul că PNM adoptat prin HG nr. 903/2016 prevede un număr limitat de localități care fac obiectul mobilității din punct de vedere al acordării primelor de încadrare și de instalare, precum și faptul că pentru prima de relocare există condiții referitoare la veniturile nete lunare realizate de către persoană (singură sau împreună cu familia) care nu pot depăși suma de 5.000 lei/lună.

Pentru anul 2021, în scopul creșterii gradului de ocupare a persoanelor din mediul rural sau a persoanelor din localități urbane care au probleme de reintegrare socială, ANOFM a inclus în **Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021: Programul 155, special pentru 155 de localități din mediul rural; Programul 60, special pentru 60 de localități urbane.**

Criteriile principale care au stat la baza stabilirii localităților au fost: ponderea mare a șomerilor în total populație activă și gradul redus de dezvoltare economică. Prin implementarea acestor programe se estimează ocuparea unui număr total de **11.020 persoane**, respectiv **4.070 persoane** în localitățile rurale și **6.950 persoane** în cele urbane.

Ținând cont că ANOFM este implicată în implementarea Strategiei Guvernului României de Incluziune a persoanelor de etnie roma, s-a propus **Programul 140, special pentru comunități cu număr mare de etnici romi**, în sprijinul realizării căruia vor veni acțiunile specifice serviciului public de ocupare cum sunt: informarea privind serviciile de ocupare în comunitățile cu populație numeroasă de etnici romi, acțiuni ce se vor desfășura în limita bugetului alocat la nivel teritorial, bursa locurilor de muncă⁶ și dezvoltarea colaborării cu reprezentanții organizațiilor romilor. Prin acest program special se estimează ocuparea a **2.090 persoane**, aprox. 58 % din numărul total al persoanelor de etnie roma propuse a fi ocupate în anul 2021 prin programul național.

Pentru anul 2021, **Programul special stagii profesionale pentru absolvenții de învățământ superior** prevede ocuparea a **180 de tineri** pentru care Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă își propune să acorde subvenții din bugetul asigurărilor de șomaj, sau FSE după caz, în condițiile prevăzute de Legea 335/2013, cu modificările și completările ulterioare. Programul este inclus în **Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021.**

În cadrul programelor speciale, accentul se pune pe acțiuni personalizate, în mod special pe servicii de mediere a muncii, știut fiind faptul că ocuparea se poate realiza pe locurile de muncă vacante declarate de angajatori, conform prevederilor legale, și pe servicii de consiliere profesională, de calitate a căreia depinde orientarea persoanelor aflate în căutare de loc de muncă, fie direct către locuri de muncă disponibile, fie prin asocierea cu alte măsuri de sprijin în vederea ocupării.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a inclus în **Programul național de ocupare a forței de muncă al ANOFM pentru anul 2021 un Program special pentru elevi și studenți**, care să sprijine încadrarea pe durată determinată (potrivită nivelului lor de pregătire), de maximum 60 zile lucrătoare într-un an calendaristic, pe perioada vacanțelor, a studenților și elevilor, în conformitate cu prevederile Legii nr. 72/2007 și a normelor metodologice aprobate prin H.G. 726/2007.

Scopul programului este acela de a stimula tranziția către ocupare, spiritul pentru muncă, de a asigura deprinderea elevilor și studenților cu activitatea la angajatori și obținerea de venituri din muncă. Prin program s-a propus ocuparea pe perioada vacanțelor a **2.025 de persoane**, din care: **1.115 de elevi și 910 de studenți.**

⁶ Bursele locurilor de muncă se vor putea organiza în funcție de situația epidemiologică la nivel local.

Menționăm că în cadrul programului de ocupare este inclus și Programul de ocupare pentru tinerii cu risc de marginalizare socială pentru anul 2021, care face obiectul unui document distinct, conform prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă va externaliza o parte din serviciile specializate în județele în care s-au identificat premise pentru contractarea cu furnizori de servicii acreditați, sau autorizați, după caz, pentru a crește numărul beneficiarilor acestor măsuri. Nu toate județele au planificat externalizarea de servicii. În funcție de nevoile și evoluțiile pe piața muncii locală, acest program se va putea modifica, astfel încât să se poată asigura personalizarea și calitatea serviciilor specializate, mai ales pentru anumite categorii de persoane, cum ar fi: persoane de etnie roma, persoane cu handicap, tineri care se află sau provin din sistemul de protecție a copilului etc., în general pentru persoanele cu nivel de ocupabilitate greu și foarte greu.

Pentru anul 2021 s-a prevăzut ca cel puțin **1.290 persoane** să fie cuprinse în servicii pentru care se semnează contracte de externalizare, urmând ca cel puțin **132 persoane** să fie ocupate ca urmare a participării la aceste servicii.

În Legea nr.16/2021 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2021 au fost prevăzute cheltuieli cu măsurile active în limita a 1.365 mil. lei pentru măsurile active de stimulare a ocupării, ceea ce reprezintă **39,16%** din totalul cheltuielilor bugetului anual.

Măsurile de stimulare a ocupării prevăzute a fi aplicate de ANOFM prin agențiile teritoriale urmează să se finanțeze pe baza principiului aditionalității, conform prevederilor art. 95 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului și Consiliului din 17 decembrie 2013, din fonduri externe nerambursabile și din fondurile publice naționale aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj.

Din suma de 1.365 mil. lei, cheltuieli pentru măsuri active de stimulare a ocupării, circa 893 mil. lei reprezintă cheltuieli pentru măsurile active în cadrul proiectelor cu finanțare europeană nerambursabilă⁷.

Programul de ocupare pentru anul 2021 poate fi realizat, ca indicatori totali și în structură, dacă avem în vedere:

- nivelul actual al subvențiilor pentru încadrarea unor categorii de persoane sau al altor stimulente (prime de mobilitate, introducerea primei de inserție pentru absolvenți pe seama renunțării la completarea veniturilor salariale și la prima de încadrare etc.), care conduce la creșterea atractivității unor măsuri de stimulare atât în rândul angajatorilor, cât și în rândul persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- posibilitatea utilizării fondurilor europene nerambursabile prin intermediul proiectelor de tip scheme naționale, care pot asigura resurse financiare adiționale pentru aplicarea unor

⁷ Sunt incluse proiectele de tip scheme naționale din care se pot finanța măsurile prevăzute de cadrul legal în materie de ocupare și care intră în sfera activității agenției (PRO ACCES, ACTIMOB 2 RMPD, PROACCES RMPD BUC - IF, PROACCES RMPD Alternativ, ACTIMOB NEETS, ACTIMOB 3 RMPD, PRO ACCES 2, UNIT 2 RMPD, UNIT 4 RMPD, UNIT 2 RMD, UNIT 5), Proiectul Facilitarea inserției pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități (în calitate de partener), proiecte derulate de agenții județene pentru ocuparea forței de muncă (în calitate de beneficiari sau parteneri), precum și Proiectele INTESPO, E SPOR, Managementul de caz - cuprinse în Anexa 04/04 la Legea nr. 16/2021 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2021.

măsurile de tipul: subvenții pentru încadrarea tinerilor absolvenți, prime de mobilitate, subvenții pentru stagiile profesionale dedicate absolvenților de învățământ universitar etc.;

- continuarea activității de identificare și înregistrare a tinerilor NEET în baza de date a ANOFM (în cadrul Proiectului cu finanțare FSE INTESPO), ceea ce face posibilă asistarea lor, creșterea nivelului de ocupabilitate și care, în final, să constituie premisele plasării pe locurile de muncă vacante declarate de angajatori.

În implementarea programului este posibil însă să întâmpinăm o serie de dificultăți legate de:

- situația economică impredictibilă determinată de criza sanitară cauzată de epidemia COVID 19 care influențează capacitatea angajatorilor de a absorbi forța de muncă disponibilă;
- reticența angajatorilor cu privire la încadrarea persoanelor vulnerabile pe piața muncii, determinate de unele constrângeri legislative, astfel încât angajatorii își vor îndrepta atenția fie înspre persoanele cu calificări și competențe ridicate, fie către cele cu experiență profesională și capacitate de muncă integrală, pe fondul schimbărilor rapide ale nevoilor angajatorilor;
- lipsa experienței profesionale a tinerilor sau a celor care nu au lucrat perioade îndelungate de timp și salariile mici la angajare, în raport cu așteptările tinerilor, care pot avea efecte pe termen lung în ceea ce privește rămânerea în șomaj;
- lipsa de forță de muncă calificată și adaptată la condițiile de muncă din perioada actuală, marcată de criza sanitară, sau în cazul unor județe cu rată a șomajului înregistrat sub 2 pp, ar putea conduce la nivelul unor zone, localități, la restrângerea activităților economice și implicit la fenomene conjuncturale nedorite, sau atragerea de forță de muncă extracomunitară, inclusiv din rândul refugiaților și a altor persoane beneficiare de protecție internațională, conform legii;
- locuri de muncă cu precădere pentru munci necalificate, sau în sectoare de activitate cu grad mare de vulnerabilitate și de înlocuire a forței de muncă (ex: servicii, comerț cu amănuntul, activități de demolare construcții).

Implementarea Programului de ocupare poate fi influențată de evoluțiile ulterioare de pe piața muncii, neprevăzute de angajatorii cu care agenția, prin intermediul agențiilor teritoriale, intră în contact sau care nu au putut fi surprinse în prognozele naționale, de evoluțiile conjuncturale din România, dar și din spațiul european și mondial, de alocările bugetare aprobate și posibilele rectificări ale bugetului asigurărilor pentru șomaj. În acest context, programul este flexibil, existând posibilitatea modificării acestuia pe parcursul anului.

Realizarea indicatorilor prevăzuți în program este determinată de calitatea colaborării cu angajatorii și autoritățile locale, precum și de stabilitatea cadrului legal în materie de ocupare.